

Gedragcode

voor mondhygiënisten

Ik zal mijn beroep van mondhygiënist zo goed als ik kan uitoefenen ten dienste van mijn medemens.

Ik stel het belang van de patiënt voorop en respecteer zijn opvattingen. Ik zal aan de patiënt geen schade doen. Ik luister naar de patiënt en zal hem goed inlichten. Ik zal geheim houden wat mij is toevertrouwd.

Ik zal mijn kennis en kunde voortdurend onderhouden en verbeteren en samenwerking met andere zorgverleners bevorderen. Ik erken de grenzen van mijn mogelijkheden. Ik zal mij open en toetsbaar opstellen en ik ken mijn verantwoordelijkheid voor de samenleving. Ik zal de beschikbaarheid en toegankelijkheid van de gezondheidszorg bevorderen en daarbij preventie centraal stellen.

Ik zal zo het beroep van mondhygiënist in ere houden.

beginselverklaring voor de mondhygiënist

Gedragscode voor mondhygiënist

Preambule

De gedragscode kan worden gezien als een uitwerking van ethische normen en beginselen. De gedragscode geeft meer concreet aan welke gedragingen van een zorgverlener worden verwacht in het kader van patiëntenzorg. De gedragscode voor mondhygiënist is een richtlijn voor de beroepsuitoefening van de mondhygiënist die in brede kring binnen de beroepsgroep als moreel bindend is geaccepteerd.

Soms kunnen er rechtvaardigingsgronden zijn om van de gedragscode af te wijken. In een dergelijk geval mag van de mondhygiënist worden verlangd dat hij zich kan verantwoorden en kan aantonen dat er goede redenen waren om van de gedragscode af te wijken.

Bij het formuleren van de gedragscode is rekening gehouden met recente wetgeving op het gebied van de rechten van de patiënt. De gedragscode levert ook een bijdrage aan de invulling van de begrippen 'zorg van een goed zorgverlener' (Wet Geneeskundige Behandelingsovereenkomst) en 'verantwoorde zorg' (Kwaliteitswet Zorginstellingen, Wet Beroepen Individuele Gezondheidszorg).

Betekenis gedragscode

De gedragscode bevat artikelen die door de beroepsgroep zelf zijn opgesteld. Leden van de Nederlandse Vereniging van Mondhygiënist (NVM) zijn aan deze artikelen gebonden. Ook voor niet-leden is de gedragscode van belang, aangezien de rechter deze kan gebruiken bij het toetsen van het handelen van de mondhygiënist aan juridische normen. De gedragscode vormt een onderdeel van de professionele standaard van de mondhygiënist in het algemeen. Er is gestreefd naar een zo goed mogelijke afstemming tussen gedragscode en wettelijke regels, die mondhygiënist altijd dienen te respecteren. Wel zijn er onderwerpen die in de gedragscode niet, maar in wetgeving wel aan de orde komen. De mondhygiënist zal zich dan op de wet moeten oriënteren.

Overige standpunten Nederlandse Vereniging van Mondhygiënist (NVM)

Gedurende de afgelopen jaren heeft de NVM standpunten ingenomen ten aanzien van onderwerpen die direct of indirect betrekking hebben op de beroepsuitoefening van mondhygiënist. Deze standpunten vertonen samenhang met de gedragscode voor mondhygiënist.

Bij twijfel over de inhoud van de gedragscode of in situaties waarvoor in de gedragscode geen artikel is vastgesteld, kan aan het bestuur van de NVM een oordeel worden gevraagd.

Gedragcode voor mondhygiënist

De mondhygiënist in relatie tot de beroepsuitoefening

1. De mondhygiënist laat zich bij zijn beroepsuitoefening leiden door:
 - de bevordering van de gezondheid en het welzijn van de mens;
 - de bewaking, bevordering en ontwikkeling van kwaliteit van zorg;
 - het respect voor zelfbeschikking van de patiënt;
 - het belang van de volksgezondheid.
2. De mondhygiënist verleent aan een ieder die zich tot hem wendt in zijn hoedanigheid als mondhygiënist, de noodzakelijke onderzoeken, behandeling, begeleiding en adviezen overeenkomstig de eisen, die op grond van zijn beroep en deskundigheid aan hem mogen worden gesteld.
3. De mondhygiënist verleent zorg van voldoende kwaliteit. Relevante aspecten in dat verband zijn:
 - deskundigheid;
 - doeltreffendheid en doelmatigheid;
 - patiëntgerichtheid;
 - zorgvuldigheid;
 - veiligheid.
4. De mondhygiënist neemt de grenzen van zijn beroepsuitoefening in acht. Hij onthoudt zich van handelingen en uitspraken die gelegen zijn buiten het terrein van zijn eigen kennis en kunde.
5. De mondhygiënist is - ongeacht of hij vrij gevestigd, in dienstverband of in enig ander organisatorisch kader werkzaam is - te allen tijde persoonlijk verantwoordelijk voor de door hem verleende zorg.
6. De mondhygiënist verleent in noodsituaties en bij calamiteiten te allen tijde en voor zover mogelijk eerste hulp.
7. De mondhygiënist is bereid zich te verantwoorden en zich toetsbaar op te stellen. Leidraad bij deze toetsing is het criterium 'algemeen onder beroepsgenoten gebruikelijk'.
8. De mondhygiënist houdt zijn kennis en vaardigheden op het gebied van de mondzorg op peil en levert waar mogelijk een bijdrage aan de ontwikkeling daarvan.
9. De mondhygiënist organiseert zijn beroepsuitoefening op zodanige wijze dat een en ander redelijkerwijs zal leiden tot verantwoorde zorg.

10. De mondhygiënist zorgt ervoor, dat zijn praktijkruimte, praktijkinrichting en instrumentarium aan redelijke eisen voldoen. De mondhygiënist neemt bij zijn praktijkvoering adequate maatregelen ten behoeve van infectiepreventie en arbeidsomstandigheden en betracht zorg voor het milieu.
11. De mondhygiënist aanvaardt geen opdrachten die in strijd zijn met algemeen aanvaarde medisch-ethische opvattingen.
12. De mondhygiënist laat door assisterende medewerkers en stagiaires, studierend voor het beroep van mondhygiënist, geen aan tandartsen voorbehouden handelingen verrichten.
13. De mondhygiënist houdt van zijn professionele activiteiten op zodanige wijze aantekening in een patiëntendossier, dat hij te allen tijde in staat is rekenschap af te leggen van zijn professionele handelwijze. Persoonlijke werkaantekeningen van de mondhygiënist behoren niet tot het dossier.
14. De vrijgevestigde mondhygiënist is gerechtigd wijzigingen aan te brengen in de wijze van beroepsuitoefening. Hij stelt zonodig de patiënten hiervan tijdig in kennis.

De mondhygiënist in relatie tot patiënten

15. Het hoofddoel van de relatie tussen mondhygiënist en patiënt is een verantwoorde zorgverlening. Van deze relatie maakt de mondhygiënist nimmer misbruik.
16. De mondhygiënist werkt in relatie met de patiënt, met erkenning van beider eigen verantwoordelijkheid, zo goed mogelijk aan de bevordering van de mondgezondheid van de patiënt.
17. De mondhygiënist stemt de zorgverlening af op de reële individuele behoefte van de patiënt.
18. De mondhygiënist behandelt patiënten in gelijke gevallen gelijkwaardig. Discriminatie wegens levensovertuiging, ras, geslacht of op welke grond dan ook, is niet toegestaan. De mondhygiënist houdt rekening met eventuele taalbarrières.
19. De mondhygiënist dringt niet verder door tot de privé-sfeer van de patiënt dan in het kader van de zorgverlening noodzakelijk is. De mondhygiënist onthoudt zich van verbale of lijfelijke intimiteiten binnen de zorgverlening.

20. De mondhygiënist respecteert het recht van de patiënt op vrije mondhygiënistenkeuze.
21. De mondhygiënist is gehouden de rechten van de patiënt in acht te nemen, zoals deze voortvloeien uit de wetgeving, rechtspraak en richtlijnen van de NVM.
22. De mondhygiënist is verantwoordelijk voor een goede bereikbaarheid, toegankelijkheid en de continuïteit van de zorgverlening.
23. De mondhygiënist informeert de patiënt op duidelijke wijze over diens mondgezondheidstoestand en over de zorgverlening die de mondhygiënist voorstelt. De mondhygiënist besteedt daarbij aandacht aan:
 - de aard, de omvang en het doel van het onderzoek, de behandeling en de begeleiding;
 - de eventuele gevolgen en risico's voor de patiënt;
 - de mogelijke alternatieven;
 - de kosten.
24. De mondhygiënist betreft de patiënt actief bij de besluitvorming. De mondhygiënist gaat slechts tot handelen over wanneer de patiënt of diens wettelijke vertegenwoordiger, na voldoende te zijn geïnformeerd, daartoe gerichte toestemming heeft verleend.
25. De mondhygiënist legt de voor de zorgverlening relevante gegevens neer in een patiëntendossier. De mondhygiënist verzamelt slechts die gegevens die voor de zorgverlening noodzakelijk zijn.
26. De mondhygiënist heeft de plicht tot zwijgen over alles wat hem bekend wordt in het kader van de behandeling. Hij is hiervan ontheven:
 - bij toestemming van de patiënt;
 - door wettelijke plicht tot gegevensverstrekking;
 - in het overleg met zorgverleners die deel uitmaken van een behandelteam;
 - bij een conflict van plichten.
27. De mondhygiënist heeft tot taak zijn ondersteunend personeel te wijzen op het afgeleide beroepsgeheim en toe te zien op het respecteren daarvan.
28. De mondhygiënist informeert de patiënt op passende wijze over de mogelijkheden tot het indienen van een klacht.

29. De mondhygiënist specificeert zijn declaraties deugdelijk en licht deze op verzoek van patiënt of diens zorgverzekeraar nader toe.
30. De vrijgevestigde mondhygiënist, die zijn praktijk overdraagt, informeert zijn patiënten tijdig over deze wijziging. De patiënt wordt zoveel mogelijk in de gelegenheid gesteld zich tot een mondhygiënist van zijn keuze te wenden. Aan de patiënten wordt medegedeeld dat hun patiëntengegevens aan de opvolger of aan de door hen gekozen mondhygiënist worden overgedragen, tenzij zij daartegen op enigerlei wijze bezwaar maken.

De mondhygiënist in relatie tot andere zorgverleners

31. De mondhygiënist is ten opzichte van andere zorgverleners bereid tot openheid en communicatie over en evaluatie van zijn handelen met inachtneming van zijn beroepsgeheim. Hij bevordert de samenwerking en de uitwisseling van kennis en vakinhoudelijke informatie met andere zorgverleners.
32. De mondhygiënist zal de verwijzing van een patiënt naar een andere zorgverlener vergezeld doen gaan van relevante inlichtingen en een duidelijke omschrijving van het doel van de verwijzing mits patiënt hiervoor toestemming geeft.

De mondhygiënist in relatie tot tandartsen

33. De mondhygiënist streeft naar samenwerking met tandartsen ten behoeve van een optimale zorgverlening.
34. De mondhygiënist mag aan tandartsen voorbehouden handelingen uitsluitend uitvoeren als hij daarvoor een opdracht heeft gekregen en zichzelf daartoe bekwaam acht.
35. De mondhygiënist behoudt zijn eigen verantwoordelijkheid voor het al of niet aanvaarden van een verwijzing of een opdracht van een tandarts tot het behandelen van een patiënt.
36. Indien de mondhygiënist de verwijzing of opdracht niet aanvaardt, dan dient hij dit onder opgave van redenen aan de betreffende tandarts te melden en met deze in overleg te treden.
37. Indien een verwijzing of een opdracht onvoldoende gegevens bevat om te komen tot een verantwoorde behandeling, dan overlegt de mondhygiënist zo spoedig mogelijk met de betreffende tandarts.
38. De mondhygiënist, die een door een tandarts verwezen patiënt in behandeling neemt, houdt de tandarts op de hoogte van het verloop van

de behandeling en overlegt ingeval van eventuele problemen met de verwijzende tandarts.

De mondhygiënist in relatie tot collega's

39. De mondhygiënist zal zich onthouden van het in het openbaar of ten opzichte van patiënten uiten van kritiek op een collega. Indien de mondhygiënist ervan overtuigd is dat een collega handelt in strijd met de gedragscode, zal hij dit aan de betrokken collega kenbaar maken.
40. Indien er naar het oordeel van de mondhygiënist sprake is van een grove nalatigheid of wanprestatie van een collega, dan brengt hij dat oordeel, onder mededeling daarvan aan de betrokken collega, ter kennis van het bestuur van de NVM of de Inspectie voor de Gezondheidszorg, dan wel van de patiënt, hem wijzend op de mogelijkheden om een klacht in te dienen.
41. De mondhygiënist is bereid – voor zover mogelijk en gedurende een nader vast te stellen periode - voor een arbeidsongeschikte of zwangere collega waar te nemen, al dan niet in samenwerking met anderen.
42. Tijdens waarneming zal de mondhygiënist niet actief werven onder de patiënten van de mondhygiënist voor wie hij waarneemt.

De mondhygiënist in relatie tot de samenleving

43. De mondhygiënist tracht zelf en samen met collega's en andere zorgverleners een bijdrage te leveren aan de ontwikkeling van de wetenschap op het gebied van de mondgezondheid en de gezondheidszorg.
44. De mondhygiënist houdt zijn kennis of nieuwe behandelingsmethoden niet voor zichzelf, maar stelt deze op daartoe geëigende wijze beschikbaar aan andere zorgverleners.
45. Publiciteit voor en door mondhygiënisten moet feitelijk, controleerbaar en begrijpelijk zijn.
46. Het is de mondhygiënist niet toegestaan in publiciteit tot personen herleidbare gegevens vrij te geven tenzij met schriftelijk toestemming van betrokkenen.
47. De mondhygiënist onderhoudt een open en integere relatie met het bedrijfsleven en voorkomt belangenverstremeling die patiënten kan schaden.

Bijlage: Relevante wetgeving

Binnen de gezondheidszorg is de wet- en regelgeving beperkt omdat de wetgever en de maatschappij een grote verantwoordelijkheid voor de kwaliteit en veiligheid van de zorg bij de zorgverleners en beroepsorganisaties leggen. Voor de beroepsuitoefening van mondhygiënist is een aantal wetten relevant.

- ***Wet beroepen in de individuele gezondheidszorg (Wet BIG)***

Per 1 december 1997 is de Wet BIG in werking getreden. Deze wet vervangt een aantal andere wetten waaronder de Wet Uitvoering Geneeskunst en de Wet op de Paramedische Beroepen. Met de Wet BIG is het monopolie van artsen en tandartsen op de bevoegdheid tot het uitoefenen (van een deel) van de geneeskunst komen te vervallen. De wet omschrijft het deskundigheidssterrein en regelt de titelbescherming van een beperkt aantal beroepen waaronder dat van mondhygiënist. De wet geeft in principe iedereen de mogelijkheid geneeskundige handelingen op het gebied van de individuele gezondheidszorg te verrichten, met uitzondering van de aan artsen, tandartsen en verloskundigen voorbehouden handelingen. In deze wet staat bekwaamheid centraal.

Onbekwaam is onbevoegd

Wanneer een zorgverlener zich niet bekwaam acht, is hij ook niet bevoegd. Bij het geven van een opdracht heeft de opdrachtgever (de tandarts) de verantwoordelijkheid zich op de hoogte te stellen van de bekwaamheid van de opdrachtnemer. De opdrachtnemer (de mondhygiënist) heeft daarnaast een eigen verantwoordelijkheid bij het accepteren van een opdracht.

Het deskundigheidsgebied van de mondhygiënist en de opleiding tot mondhygiënist zijn geregeld in artikel 34 van deze wet en laatstelijk gewijzigd op 21 februari 2006. De mondhygiënist is daarmee rechtstreeks toegankelijk: patiënten kunnen zich zonder verwijzing van een tandarts voor onderzoek en behandeling tot de mondhygiënist wenden. Het deskundigheidsgebied van de mondhygiënist is uitgebreid met het zelfstandig diagnosticeren en behandelen van plaquegerelateerde aandoeningen, inclusief het functioneel zelfstandig behandelen van primaire caviteiten en het zonodig verwijzen naar een tandarts of arts.

Grotere zelfstandigheid

Voor het uitvoeren van de voorbehouden handelingen - het behandelen van primaire caviteiten, het toepassen van lokale anesthesie en het maken van röntgenopnames - door een mondhygiënist is een opdracht van een tandarts nodig. Voor het behandelen van primaire caviteiten en het toepassen van lokale anesthesie zijn mondhygiënisten 'functioneel zelfstandig' dat wil zeggen dat zij zonder toezicht door of tussenkomst van een opdrachtgever deze handelingen kunnen uitvoeren.

Het is niet nodig dat voor iedere door de mondhygiënist uit te voeren voorbehouden handeling een aparte opdracht gegeven wordt. De mondhygiënist dient wel zorg te dragen voor het vastleggen van afspraken over het uitvoeren van de voorbehouden handelingen met de opdrachtgevende tandarts, bijvoorbeeld in de vorm van een protocol.

Verantwoorde zorg is de norm

In artikel 40 van de wet BIG, het kwaliteitsartikel, staat dat de zorgverlener zijn beroepsuitoefening op zodanige wijze moet organiseren en zich zodanig van materieel dient te voorzien, dat één en ander leidt of redelijkerwijs moet leiden tot verantwoorde zorg. Dit omvat ook de systematische bewaking, beheersing en verbetering van de kwaliteit van zorg.

- ***Kwaliteitswet zorginstelling***

Op grond van deze wet zijn zorginstellingen verplicht verantwoorde zorg te leveren. Deze kaderwet is bestemd voor instellingen en organisaties waarin twee of meer zorgverleners van verschillende disciplines samenwerken en waarbij het organisatorische verband een duidelijke meerwaarde heeft voor het verlenen van verantwoorde zorg. Eén van de verplichtingen van deze wet is het opstellen van een kwaliteitsjaarverslag.

- ***Wet op de geneeskundige behandelingsovereenkomst (WGBO)***

Per 1 april 1995 is de Wet op de geneeskundige behandelingsovereenkomst (WGBO) in werking getreden. Deze wet regelt bepaalde aspecten van zorg binnen de individuele relatie tussen patiënt en zorgverlener. De wet is vooral gericht op de versterking van de positie van de patiënt en stelt eisen ten aanzien van voorlichting, toestemming, inzage in het patiëntendossier en geheimhouding. De wet gaat uit van een vertrouwensrelatie waarin patiënt en mondhygiënist op basis van gelijkwaardigheid zoveel mogelijk samen overleggen en beslissen.

De wet geeft zorgverleners een aantal verplichtingen:

- informatieplicht: de mondhygiënist geeft informatie die de patiënt of de ouder of verzorger van de patiënt nodig heeft om zelf op een verantwoorde manier beslissingen te kunnen nemen over diens gezondheid;
- toestemmingsvereiste: voor iedere geneeskundige behandeling is vooraf de toestemming van de patiënt vereist;
- dossierplicht: de mondhygiënist is verplicht een patiëntendossier bij te houden met daarin gegevens over de patiënt;
- bewaarplicht: het dossier moet vijftien jaar worden bewaard, te rekenen vanaf het tijdstip waarop de gegevens zijn vervaardigd;
- geheimhoudingsplicht: aan verzoeken voor inlichtingen over, inzage of kopie van gegevens aan anderen dan de patiënt kan alleen worden voldaan als daartoe uitdrukkelijke toestemming van de patiënt is verkregen.

Daarnaast heeft de patiënt een aantal rechten waar de mondhygiënist rekening mee moet houden:

- het recht op inzage in en afschrift van zijn medisch dossier (met uitzondering van de persoonlijke aantekeningen van de mondhygiënist);
- het recht op het laten vernietigen van gegevens;
- privacybescherming bij overdracht van gegevens.

- **Wet klachtrecht cliënten zorgsector (WKCZ)**

Deze wet verplicht zorgaanbieders (instellingen en individuele zorgverleners) een regeling te treffen voor de behandeling van klachten over de zorgaanbieder zelf of over personen die voor of bij de zorgaanbieder werken. Elke zorgaanbieder is verplicht een klachtregeling te hanteren die voldoet aan de eisen van de wet. De NVM heeft zitting in de Landelijke Klachtencommissie Paramedici eerstelijns. Door deze commissie is een landelijke klachtenregeling opgesteld.

- **Wet collectieve preventie volksgezondheid (WCPV)**

In deze wet zijn de wettelijke taken van de gemeentelijke gezondheidsdiensten ten aanzien van mondzorg geregeld. De gemeentelijke gezondheidsdienst dient te beschikken over een deskundige op het terrein van de mondzorg, zijnde een mondhygiënist of tandarts. Deze deskundige draagt zorg voor de uitvoering van de collectieve preventie. Belangrijke aspecten hiervan zijn:

- het uitvoeren van groepsgerichte preventieve tandheelkundige zorg;
- het systematisch bevorderen van de participatie van jeugdigen aan de tandzorg;
- het tot stand brengen van een structuur waarbinnen personen en instellingen die werkzaam zijn binnen de curatieve en preventieve jeugdtandzorg, hun werkzaamheden op elkaar kunnen afstemmen.

- **Geneesmiddelenwet**

Met de wijziging van de geneesmiddelenwet van 2007 kunnen mondhygiënisten de voor het toepassen van lokale anesthesie benodigde middelen (en eventuele andere voor de mondhygiënische behandeling noodzakelijke middelen) rechtstreeks van de apotheek en/of dental depot betrekken en onder zich hebben. Mondhygiënisten kunnen geen geneesmiddelen voorschrijven aan de patiënt.

- **Besluit stralenbescherming Kernenergiewet**

Het Besluit stralenbescherming bevat bepalingen over de voorwaarden waaronder gebruik mag worden gemaakt van röntgentoestellen waarbij veiligheid voor zorgverlener en patiënt centraal staat.

- **Wet bescherming persoonsgegevens (WBP)**

Deze wet bevat regels voor de aanleg, opslag en het gebruik van persoonsregistraties en de verstrekking van gegevens daaruit om te waarborgen dat er zorgvuldig met persoonsgegevens wordt omgegaan. Van persoonsgegevens is sprake als gegevens informatie bevatten over een natuurlijke persoon. De wet geeft aan wat de rechten zijn van iemand van wie gegevens worden gebruikt en wat de plichten zijn van instanties of bedrijven die

de gegevens gebruiken. Over het algemeen geldt dat gegevensverwerkingen moeten worden gemeld bij het College Bescherming Persoonsgegevens (CBP). Persoonsregistraties van zorgverleners genoemd in de Wet BIG, zijn onder voorwaarden vrijgesteld van de meldingsplicht. Op het moment dat de bestanden binnen een groter samenwerkingsverband worden gebruikt, geldt wel een meldingsplicht. Dit kan bijvoorbeeld het geval zijn in een gezondheidscentrum.

De patiënt moet kunnen nagaan wat er met zijn gegevens gebeurt. De mondhygiënist moet de patiënt hierover vooraf inlichten, bijvoorbeeld bij het rapporteren aan de opdrachtgevende tandarts of bij het beschikbaar stellen van gegevens aan een factureringsbedrijf. De gegevensverwerking moet beveiligd zijn bijvoorbeeld door het beperken van de toegang tot de computer. Handmatige verwerkingen moeten in goed te vergrendelen kasten of ruimten worden bewaard.

- ***Arbeidsomstandighedenwet***

Werkgevers moeten voor hun personeel goede werkomstandigheden creëren om onnodig ziekteverzuim te voorkomen. Arbodiensten helpen werkgevers bij die taak. Sommige arbodiensten hebben specifieke kennis in huis over het werken bij medische en paramedische zelfstandigen.

- ***Mededingingswet***

Deze wet ziet toe op eerlijke concurrentie tussen ondernemingen. Zelfstandig gevestigde zorgverleners, ondernemingsverenigingen en zorgverzekeraars vallen onder deze wet. Het maken van concurrentiebeperkende afspraken tussen ondernemers over prijs, het werkgebied of het marktgedrag is op grond van de mededingingswet verboden. Een zelfstandige toezichthouder, de NMa, ziet toe op naleving van de wet. De mededingingswet bevat verder het verbod voor ondernemingen met een economische machtspositie om misbruik te maken van deze positie.

- ***Wet medisch-wetenschappelijk onderzoek met mensen (WMO)***

In de Wet medisch-wetenschappelijk onderzoek met mensen (WMO) zijn de voorwaarden geregeld waaronder experimenten met mensen kunnen worden uitgevoerd. Medisch-wetenschappelijk onderzoek met mensen is onderzoek op het terrein van de medische wetenschappen, waarbij mensen (proefpersonen) worden onderworpen aan handelingen of aan hen een bepaalde wijze van gedragen wordt opgelegd teneinde wetenschappelijke onderzoeksgegevens te vergaren. Voor de beantwoording van de vraag of een onderzoek als een medisch-wetenschappelijk onderzoek met mensen moet worden beschouwd, doet niet ter zake hoeveel mensen in het onderzoek worden betrokken. Ook zogenoemd pilot-onderzoek waarin slechts weinig mensen worden betrokken, moet worden getoetst.

De WMO beschermt proefpersonen die meedoen aan medisch-wetenschappelijk onderzoek. Zo'n onderzoek is in Nederland alleen mogelijk als een erkende

toetsingscommissie het onderzoeksvoorstel heeft goedgekeurd. In dat voorstel moet een protocol zijn opgenomen waarin het doel, de werkwijze en de procedure van het experiment worden beschreven.

Om mee te doen met een medisch-wetenschappelijk onderzoek moet de proefpersoon (de patiënt) schriftelijk toestemming geven nadat voldoende schriftelijke informatie gegeven is. Ook tijdens het onderzoek houdt de proefpersoon het recht op informatie en mag, zonder opgaaf van reden, zich altijd weer terugtrekken uit het onderzoek.

In de WMO is ook aandacht voor medisch-wetenschappelijk onderzoek met wilsonbekwame mensen. Zij moeten, voor zover mogelijk, altijd geïnformeerd worden over het onderzoek. Als zij tekenen van verzet tonen, mag het onderzoek niet worden uitgevoerd.

- **Wet marktordening gezondheidszorg (WVG)**

De WVG vervangt de Wet tarieven gezondheidszorg (WTG). Met de invoering van het nieuwe zorgstelsel is er het nodige veranderd in de gezondheidszorg. Patiënten, verzekerden, zorgaanbieders en verzekeraars hebben meer ruimte gekregen om zelf keuzes te maken. De invoering van de WVG is één van de laatste veranderingen binnen het zorgstelsel. De WVG is op 1 oktober 2006 in werking getreden.

Het doel van de WVG is meer concurrentie te krijgen in de zorg. Het belang van de consument staat hierbij voorop. De WVG regelt de prestaties en tarieven van zorgaanbieders. Prestaties en tarieven, die onder de Wet tarieven gezondheidszorg (WTG) vielen, vallen ook onder de WVG.

De WVG regelt ook het toezicht op alle zorgmarkten (zorgverzekering, zorginkoop én zorgverlening), op de ontwikkeling van deze markten en op formulieren en procedures in de zorg.

Het nieuwe zorgstelsel vraagt ook om een ander soort toezichthouder. Dat is de Nederlandse Zorgautoriteit (NZa). In de Wet marktordening gezondheidszorg (WVG) staan de taken en bevoegdheden van de NZa.

Relevante documenten

- Website NVM: www.mondhygiënist.nl
- 'Beroepsprofiel, mondhygiënist in Nederland', NVM, 2007
- 'Mondhygiënist onmisbaar voor verantwoorde mondzorg', NVM, 2005
- 'Programma van eisen Verslaglegging', NVM, 2001
- 'Infectiepreventie in de tandartspraktijk', Richtlijn van de Werkgroep Infectiepreventie, WIP, 2007
- Landelijke richtlijn Preventie iatrogene Hepatitis B; RIVM, 2007
- Website overheid: www.overheid.nl